

הארגון הישראלי לשימור נכסי תרבות

דף הנחיות 12/9/2023

היערכות ומניעה של נזק במקרה של גשמים והצפות

מים עלולים להיכנס למחסן אוסף/ארכיון/מוזיאון במגוון נסיבות אבל יש לתת משקל רב להתראות על סערה. במקרה כזה יש להתייחס למיקום הדלתות והחלונות, מרזבים, צינורות ניקוז פנימיים וחיצוניים, לוודא שמרזבים לא סתומים ושפתחי הדלתות חוץ וחלונות אטומים דיים. יש לברר אם בוצעה בדיקה תקופתית של תקינות הכללית של המבנה והגג, במיוחד גגות שטוחים ומרזבים.

הצעות לצעדי היערכות ומיגון:

1. הימנעו מאחסון במרתף במידת האפשר
  2. בדקו שיש אמצעים להוצאת מים שעלולים להיכנס
  3. וודאו שהמדף התחתון של כל ארון אחסון הוא לפחות 15 מ"מ מהרצפה
  4. השאירו מרווח קטן בין המדפים לקירות החיצוניים כדי שהפריטים או קופסאות שבהם הפריטים ארוזים לא ייגעו בקירות
  5. אל תשאירו פריטים על רצפה או סמוך לחלונות
  6. העבירו פריטים רגישים לקומות עליונות או מדפים מוגבהים
  7. קופסאות יתנו הגנה ניכרת אך חשוב לזכור לחקן אותן במידה ונרטבות.
  8. במחסנים שבהם אין תאורת חירום אחרת זמינה, יש להצטייד בפנס חזק בהישג יד לשימוש במקרה חירום
  9. במחסנים בהם קיים סיכון ברור להצפות, ייתכן שכדאי להתקין חיישני מים אשר ניתן לנטר מחוץ לשעות הפעילות.
- במקרה של שיטפון יש צורך בפעולה מהירה, למניעת צמיחה של עובש שעלולה להתרחש תוך 2 עד 3 ימים מנזקי המים. לפני שמתחילים בפינוי והצלה של החומרים יש לוודא כי המקום בטוח לכניסה וכי האזור הפגוע אין אספקת חשמל.
- אם ההצפה היא באזור מוגדר בלבד, חשוב להגן באופן זמני על חומרים שלא נפגעו באמצעות יריעות פוליאטילן (פלסטיק). את כל הפריטים שנפגעו יש להוציא לחדר יבש, רצוי קריר.

בכדי למזער נזק לאוספים במקרה של הצפה חשובה התארגנות מוקדמת ותגובה נכונה. יש להעריך מבעוד מועד:

- לצעדי תגובה מיידיים במקרה של נזקי מים (קשר לאנשי מקצוע, רשימת ספקים וציוד שנדרש)

- ללימוד של פעולות הצלה ראשוניות לפי חומרת הארוע וסוג החומרים